

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/62/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1622200152
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patricia Skotnická
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1622200152.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patricie Skotnickej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a JUDr. Alexandry Hanusovej v spore navrhovateľky: P. S. T., S. XX, C., zastúpenej E. & E. B. E. K..Q..X., IČO: XX XXX XXX, Ď. XF, C., proti povinnému z neodkladného opatrenia: A.. P. S. S., Ú. XXX, N. Q., zastúpenému Q. F. K..Q..X., P.: XX XXX XXX, U. XX, C., o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie povinného z neodkladného opatrenia proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 27.01.2022, č.k. 31C/7/2022-33, takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie povinného z neodkladného opatrenia o d m i e t a.

Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým povinnému z neodkladného opatrenia (ďalej len „povinný“) uložil, aby po dobu 3 mesiacov nevstupoval do rodinného domu so súpisným číslom XXX, postavenom na pozemku parcely registra „L.“, č. XXX/XX, o výmere 102 m², druh pozemku: ostatná plocha, nachádzajúcim sa na adrese Na E. X N. Z. (ďalej len „rodinný dom“) a tiež na parcely registra „C“, č. XXX/XX, o výmere 75 m², druh pozemku: ostatná plocha, č. XXX/XX, o výmere 102 m², druh pozemku: ostatná plocha a č. XXX/XX, o výmere 68 m², druh pozemku: ostatná plocha, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie Z., X. Z., X. Z. (výrok I.); vo zvyšku návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.) a navrhovateľke priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (výrok III.).

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 24.01.2022, upraveným podaním zo dňa 25.01.2022, domáhala nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), spočívajúcom v uložení zákazu povinnému vstupovať do spoločného obydľia, a to do rodinného domu a jeho okolia v rozsahu 50 metrov, nachádzajúcim sa na pozemkoch parcely registra „L.“, druh pozemku: ostatná plocha, a to parcely č. XXX/XX, o výmere 75 m², parcely č. XXX/XX, o výmere 102 m² a parcely č. XXX/XX, o výmere 68 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, pre katastrálne územie Z., X. Z., X. Z. (ďalej spolu aj ako „nehnutelnosti“), s tým, že jej konajúci súd uloží povinnosť podať proti povinnému v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia žalobu o jeho vylúčenie z užívania predmetných nehnuteľností. Dôvodila, že s povinným žijú v partnerskom zväzku v spoločnej domácnosti v rodinnom dome spolu s ich dvomi maloletými deťmi, pričom povinný ju neustále degraduje, poníža, vystupuje voči nej i voči jednej z dcér verbálne agresívne, znevažuje jej prácu a hanlivo sa vyjadruje o jej blízkych osobách, po nociach požíva alkoholické nápoje a narúša ich nočný kľud, vynucuje si od nej sexuálny styk a v čase, keď má na starosti deti, nedáva na tieto pozor, kričí na nich a cielene u nich vyvoláva plač; z dôvodu uvedeného správania povinného sa stala situácia neznesiteľnou a navrhovateľka začala mať obavy tak o telesnú a duševnú

integritu svoju, ako i maloletých detí. Na povinného podala i trestné oznámenie pre trestný čin týrania blízkej osoby, na základe čoho bol tento dňa 16.01.2022 vykázaný zo spoločnej domácnosti na 14 dní.

3. Konajúci súd, vyhodnotiac navrhovateľkou uvádzané skutočnosti, ako i pripojené dôkazy, konštatoval, že navrhovateľka s povinným nie sú manželmi, od augusta 2015 žijú v spoločnej domácnosti ako druh a družka, pričom od roku 2017 bývajú v rodinnom dome, ktorí nevlastnia, ale ho užívajú na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej medzi prenajímateľom a povinným, na dobu určitú do 06.11.2022. Podľa navrhovateľky sa povinný voči nej dlhodobo správal tak, že ju ponižoval, bol voči nej agresívny, manipulatívny, verbálne ju atakoval, narúšal jej nočný klud, vynucoval si sexuálny styk a podobne, ktorý stav už nemohla zniesť, a preto na neho podala dňa 15.01.2022 v neskorých nočných hodinách na policajnom oddelení v K. trestné oznámenie pre spáchanie trestného činu týrania blízkej osoby; povinný bol obratom dňa 16.01.2022 v nočných hodinách vykázaný zo spoločného obydľia. Konajúci súd mal so zreteľom na predmetné trestné oznámenie a následné vykázanie povinného zo spoločného obydľia za dostatočne osvedčené ohrozenie psychickej integrity navrhovateľky zo strany povinného, keď na účely nariadenia neodkladného opatrenia nemuselo zistené násilie, resp. zásah do psychickej integrity vykazovať známky trestného činu. Vzhľadom na to, že ďalšie spoločné bývanie strán by jednoznačne mohlo viesť k ďalším konfliktným situáciám a mohlo by prehĺbiť stres a psychickú traumu tak u navrhovateľky, ako aj u maloletých detí, považoval súd prvej inštancie za dôvodné dočasne povinnému zakázať vstup do spoločného obydľia, a to po dobu 3 mesiacov. Mal za to, že navrhovateľka neprodukovala také tvrdenia, z ktorých by bolo možné vyvodiť dlhšie trvajúcu, prípadne až trvalú nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia, keď ním stanovenú dobu vyhodnotil za dostatočne ochraňujúcu navrhovateľku pred atakmi povinného a umožňujúcu i upokojenie situácie, pričom táto bola i v súlade so zásadou proporcionality ingerencie súdu do užívacieho práva povinného. V tomto smere súd prvej inštancie zohľadnil i to, že nájomný vzťah k rodinnému domu bol dohodnutý na dobu určitú a jeho uplynutím strany strácajú užívacie právo k nehnuteľnosti. I z týchto dôvodov napokon navrhovateľke neuložil povinnosť podať žalobu vo veci samej, ktorá by v prípade ukončenia nájmu najneskôr v mesiaci november 2022 nemala ani reálny význam.

4. Na uvedenom základe, za súčasnej aplikácie § 27a ods. 1, ods. 2, ods. 4 a ods. 9 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, § 185 ods. 2, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. e), f) a h), § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 333, § 336 ods. 1, § 337 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., vyhodnotil konajúci súd návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný v intenciách ustanovenia § 325 ods. 2 písm. f) C.s.p. majúci za to, že navrhovateľka osvedčila ohrozenie jej psychickej integrity zo strany povinného. Návrh navrhovateľky v časti, v ktorej žiadala nariadiť neodkladné opatrenie do skončenia konania o výlučnom užívaní rodinného domu, súd prvej inštancie zamietol a rovnako ho zamietol i v časti uloženia povinnosti povinnému nevstupovať do okolia rodinného domu na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, keď na uvedený postup nevidel dôvody; navrhovateľka totiž ani netvrdila existenciu rizika fyzického útoku na jej osobu zo strany povinného.

5. Súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že navrhovateľke, ktorá mala v konaní plný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Mal za to, že ním určená doba trvania neodkladného opatrenia, ani menší rozsah zákazu vstupu povinného na nehnuteľnosti, nebola pre posúdenie úspechu navrhovateľky podstatná.

6. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, podľa obsahu do jeho vyhovujúcej časti, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie povinný a navrhol, aby ho odvolací súd zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Napadnuté uznesenie nepovažoval za vecne správne, keďže z navrhovateľkou uvádzaných skutočností a predložených dôkazov nevyplývalo také jeho správanie, ktoré by bolo možné označiť za psychické alebo fyzické násilie, vyžadujúce nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze dočasného vstupu do rodinného domu, ktorého je nájomcom a v ktorom spolu s navrhovateľkou žili. Povinný potvrdil, že v poslednom období sa dostal ich vzťah s navrhovateľkou do vážnej krízy, ku ktorej prispeli i ich vznetlivé povahy, avšak i napriek tomu nemožno hovoriť o psychickom násilí z jeho strany. Pokiaľ išlo o trestné oznámenie navrhovateľky, táto ho podala bez akejkoľvek bezprostrednej príčiny v čase jeho neprítomnosti, a preto i následné vykázanie zo spoločného obydľia v jeho neprítomnosti hodnotil ako pochybný zásah polície do jeho práv. Povinný pritom k odvolaniu pripojil i výtlačok SMS komunikácie medzi ním a navrhovateľkou.

7. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu povinného navrhla uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu sa stotožnila s myšlienkovou úvahou konajúceho súdu, zdôrazňujúc, že povinný nijako nespochybnil pravdivosť skutočností, ktoré uviedla v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa nej správanie povinného vykazovalo znaky psychického násillia, pričom pôsobilo nepriaznivo i na zdravý psychický vývin maloletých detí; uvedené vyplynulo napokon i zo záverov psychologického vyšetrenia maloletej E. u Z.. B. M. v dňoch 02.03. a 03.03.2022, ktoré pripojila. Navrhovateľka k vyjadreniu pripojila i výtlačok SMS komunikácie medzi ňou a povinným, ktorú následne doplnila i podaním zo dňa 04.03.2022.

8. Povinný v odvolacej replike zopakoval, že navrhovateľka nepredložila žiaden dôkaz preukazujúci také jeho negatívne správanie, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako psychické násillie a odôvodňovalo by nariadenie neodkladného opatrenia; také skutočnosti nevyplývali podľa neho ani zo záverov psychologického vyšetrenia maloletej E., ku ktorej má od narodenia citový vzťah a nevidí dôvod, aby sa s ňou, a napokon ani s druhou maloletou dcérou, nemohol stretávať.

9. Navrhovateľka v odvolacej duplike zotrvala na správnosti napadnutého uznesenia, majúc za to, že riadne osvedčila dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré naďalej trvajú. Poukázala pritom na obsah a závery vyšetrenia maloletej E. u Z.. Z. C.Ž. zo dňa 23.02.2022, ako i na uznesenie Okresného súdu Malacky zo dňa 16.03.2022, č.k. 8P/35/2022-76, ktorým zamietol návrh povinného na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti S..

10. Odvolací súd prejednal odvolanie povinného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je potrebné odmietnuť.

11. Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p. súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 332 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

14. Podľa § 333 C.s.p. neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

15. Podľa § 121 ods. 3 C.s.p. lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

16. Podľa § 121 ods. 4 C.s.p. ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

17. Podľa § 386 C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

18. Podľa článku 4 ods. 1, ods. 2 C.s.p. ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

19. V prvom rade treba uviesť, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí označil strany ako „navrhovateľka“ a „odporca“, s ktorým označením, najmä pokiaľ išlo o stranu „odporcu“, nemožno bezvýhradne súhlasiť, nakoľko v danej veci ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania vo veci samej. Vzhľadom na to, že ide o návrhové konanie, prichádza do úvahy označiť stranu, voči ktorej smeruje návrh na uloženie zákazu vstupu „povinný z neodkladného opatrenia“, resp.

skrátene „povinný“. Odvolací súd preto vo svojom uznesení označoval druhú stranu termínom „povinný“, pričom tento je totožný so subjektom, ktorý súd prvej inštancie označil v napadnutom uznesení za „odporcu“.

20. Vychádzajúc z ustanovenia § 333 C.s.p. je zrejmé, že k zániku neodkladného opatrenia môže dôjsť v prípade uplynutia času, na ktorý bolo nariadené, čo je z povahy veci podmienené predchádzajúcim rozhodnutím súdu o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času toto ex lege zaniká, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. V takom prípade sa o zániku neodkladného opatrenia nevydáva osobitné rozhodnutie, keďže jeho zánik sa viaže len na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času.

21. I keď účelom odvolacieho konania je v zásade preskúmať vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a ustáliť tak právny vzťah medzi stranami sporu rozhodnutím odvolacieho súdu, odvolací prieskum neprichádza do úvahy pri odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie trvajúce určitú dobu a táto uplynula, keďže v takom prípade predmet odvolacieho konania odpadol. Hoci Civilný sporový poriadok výslovne neupravuje procesný postup a spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu o odvolaní v takomto prípade, pričom v tomto smere nemožno aplikovať ani ustanovenie § 386 C.s.p. o odmietnutí odvolania, napriek tomu je o podanom odvolaní potrebné rozhodnúť, a to i za aplikácie článku 4 C.s.p. Ten dáva súdu možnosť, aby v prípade, ak sa nedá právna vec prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia Civilného sporového poriadku, túto posúdil podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, a v prípade, že takého ustanovenia niet, prejedná ju a rozhodne podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon. Za účelom rozumného a spravodlivého usporiadania procesných vzťahov je potom potrebné dotvoriť normu aplikovateľnú na prejednávanú vec a vychádzať i zo skôr platnej a účinnej procesnoprávnej úpravy ustanovenia § 218 ods. 1 písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) a za súčasnej aplikácie článku 4 C.s.p. odvolanie povinného odmietnuť (k tomu uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.11.2021, sp. zn. 2Cdo 187/2021).

22. Z obsahu napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie je zrejmé, že tento výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie stanoviac pritom dobu jeho trvania na 3 mesiace. Predmetné uznesenie konajúci súd doručoval právnomu zástupcovi navrhovateľky, ktorý ho prevzal dňa 27.01.2022, ako i povinnému; tomu ho doručil dňa 31.01.2022 (č.l. 41), ktorým dňom nadobudlo nariadené neodkladné opatrenie vykonateľnosť v zmysle § 332 ods. 1 C.s.p. Posledný deň, ktorý neodkladné opatrenie trvalo, pripadol v zmysle § 121 ods. 3 a ods. 4 C.s.p. na deň 02.05.2022, uplynutím ktorého neodkladné opatrenie v zmysle § 333 C.s.p. zaniklo. Spis v predmetnej veci bol spolu s odvolaním povinného predložený odvolaciemu súdu dňa 04.05.2022, t. j. po uplynutí doby, na ktorú bolo neodkladné opatrenie uznesením súdu prvej inštancie nariadené.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď v Civilnom sporovom poriadku nie je upravený postup odvolacieho súdu v prípade, ak nariadené neodkladné opatrenie počas odvolacieho konania zaniklo z dôvodu uplynutia doby, na ktorú bolo nariadené, odvolací súd v súlade s článkom 4 ods. 1 a ods. 2 C.s.p., v záujme rozumného usporiadania procesných vzťahov, dotvoril normu aplikovateľnú na daný prípad, prihliadajúc pritom i na skôr platnú a účinnú procesnoprávnu úpravu uvedenú v § 218 ods. 1 písm. e) O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016, podľa ktorého odvolací súd odmietne odvolanie, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak, a odvolanie povinného odmietol.

24. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 257 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p., tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na ich náhradu, prihliadajúc na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v tom, že k odmietnutiu odvolania povinného došlo z dôvodu zániku nariadeného neodkladného opatrenia uplynutím času, na ktorý bolo nariadené, a nie zavinením sporových strán.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).